

Täysistunto

Tiistai 28.11.2023 klo 14.04—20.14

18. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 38/2023 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 6/2023 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 18. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu, edustaja Hyrkkö, olkaa hyvä.

Keskustelu

19.44 **Saara Hyrkkö vihr:** Arvoisa puhemies! Jotkuthan ajattelevat, että nikotiini itsessään ei ole haitallista, jos sitä käytetään irrallaan tupakkatuotteista. Tämä ei pidä paikkaansa. Nikotiini on myrkyllistä myös itsessään, ja se aiheuttaa riippuvuutta. Se toimii samoin kuin heroini: vapauttaa dopamiinia aivojen mielihyvääalueilla ja aiheuttaa sietokyvyn lisääntymistä. Nikotiini supistaa verisuonia ja nostaa siten sydämen sykettä sekä kohottaa verenpainetta. Se pahentaa sydän- ja verisuonitauteja, heikentää verenpainelääkkeiden tehoa ja lisää verisuonitukosten ja kakkostyyppin diabeteksen riskiä. Se on jopa yhdistetty syöpien kehittymiseen ja kasvainten kasvuun ja leviämiseen.

Lapset ovat aikuisia herkempiä nikotiinin myrkyvaikutuksille. Nikotiini häiritsee esimerkiksi kasvuiässä olevan nuoren aivojen normaalia kypsymistä. Tämä saattaa johtaa kognitiivisten toimintojen heikentymiseen. Esimerkiksi nikotiinipussien markkinoinnin kohdentamista nuorille pidän tästä syystä todella vastuuttomana.

Arvoisa puhemies! Nikotiinipussien myynti vapautui keväällä, kun lääkelain tulkinta muuttui. Tuotteet ovat nyt markkinoilla tupakan vastikkeina mutta ilman tupakkalaissa tupakkatuotteille säädetyn kaltaisia rajoituksia. Nikotiinipusseja on enenevästi tarjolla sekä erikoisliikkeissä että tavallisissa ruokakaupoissa, kioskeissa ja huoltoasemilla, ja onkin tärkeää, että nämä tuotteet saadaan mitä pikimmiten tupakkaveron piiriin. Pidän tärkeänä, että valiokunnassa täydensimme hallituksen esitystä myös nestemäisten nikotiinituotteiden osalta.

Asiantuntijakuulemisissa korostettiin nikotiinin epäterveellisyyttä ja nostettiin erityisesti nuoret nikotiinituotteiden mahdollisena kohderyhmänä. Kansanterveyden kannalta pidettiin tärkeänä ehkäistä nikotiinipussien yleistymistä nimenomaan nuorten keskuudessa. Jotta tämä vero ohjaisi käytön lopettamiseen ja erityisesti siihen, että uudet käyttäjät eivät alkuunkaan aloittaisi käyttöä, osa asiantuntijoista esitti korkeampaakin verotasoa veron piiriin tuleville nikotiinituotteille.

Pidän erittäin tärkeänä, että hallitus seuraa aktiivisesti nikotiinipussien ja muiden uusien nikotiinituotteiden käytön kehitystä ja kiinnittää huomiota erityisesti nuorten kulutuskäyt-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2023 vp

täytymiseen. Tätä veroa voi olla tarpeen korottaa vielä tämän vaalikauden aikana. Ei riitä, että tavoittelemme savutonta Suomea, vaan pyrkimyksenä on oltava nikotiinivapaa Suomi.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 38/2023 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.